

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Biuletyn Informacyjny
Warmia i Mazury, Polska,
Unia Europejska

Olsztyn, maj 2021

SPIS TREŚCI

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI	2
1. Eurobarometr: pandemia nie zabiła wiary w UE	2
2. Gotowość do działania	3
3. Cyfrowi przestępcy nie odpuszczają w czasie pandemii	4
4. Inicjatywy od obywateli	6
5. Pandemiczny hamulec bezpieczeństwa.....	7
6. Drogi w UE: mniej ofiar	8
7. Klimat łączy	10
II. Z BIURA W BRUKSELI.....	11
1. Webinarium pt. „Wsparcie dla przedsiębiorców w formie instrumentów finansowych programów ramowych Unii Europejskiej”	11
2. Webinarium pt. „Wykonanie Planów Strategicznych Wspólnej Polityki Rolnej: głos regionów i zainteresowanych stron”	13
4. Webinarium dla LGD.....	16
5. Webinarium w sprawie Gospodarki Obiegu Zamkniętego	17
WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ.....	18
1. Kawa z ekspertem	18
III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA	19
1. Youth4Regions 2021	19
2. Wolontariat dla kreatywnych w Szwajcarii	19
3. People & Planet, czyli 6 miesięcy w Portugalii	20
4. EDUinspirator 2021	20
5. Selfie+ 2021	21
6. Międzynarodowa Nagroda MANGA	21
7. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń	22

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI

1. Eurobarometr: pandemia nie zabiła wiary w UE

Pandemia koronawirusa od ponad roku wywiera skutki na codzienne życie Europejczyków. Jednak według ostatniego standardowego badania Eurobarometr przeprowadzonego w lutym i marcu 2021 r. postawy wobec UE są nadal pozytywne. Zdaniem Europejczyków główne problemy – zarówno w skali UE, jak i na szczeblu krajowym – to zdrowie i sytuacja gospodarcza.

Blisko połowa Europejczyków ufa Unii Europejskiej (49 proc.), co oznacza wzrost o 6 punktów procentowych od czasu standardowego badania Eurobarometr z lata 2020 r. To najwyższy poziom zanotowany od wiosny 2008 r. Zaufanie do rządów krajowych (36 proc.) i parlamentów narodowych (35 proc.) zmniejszyło się, ale oba wskaźniki pozostają na wyższym poziomie niż jesienią 2019 r.

Prawie czterech na dziesięciu obywateli UE uważa sytuację zdrowotną za najważniejszy problem, przed którym stoi obecnie UE: kwestię tę wskazuje w tej chwili 38 proc. respondentów, co oznacza znaczny wzrost – o 16 punktów procentowych – od lata 2020 r.

Postrzeganie gospodarek krajowych nadal się pogarsza: zaledwie 29 proc. obywateli UE uważa w tej chwili, że sytuacja jest dobra (spadek o 5 punktów procentowych od lata 2020 r., a o 18 od jesieni 2019 r.), co stanowi najniższy poziom tego wskaźnika od wiosny 2013 r. Odsetek Europejczyków, którzy uważają, że sytuacja ta jest zła, odpowiednio wzrósł (do 69 proc., +5).

Odsetek respondentów, którzy uważają, że obecna sytuacja gospodarcza ich kraju jest dobra, znacznie się różni w poszczególnych państwach członkowskich UE i waha się od 86 proc. w Luksemburgu do 7 proc. we Włoszech.

Poparcie dla euro pozostaje bardzo wysokie: 79 proc. (+4) obywateli strefy euro opowiada się za euro, co stanowi najwyższy poziom od 2004 r., przy czym odsetek ten waha się od 95 proc. w Portugalii do 70 proc. we Francji i Austrii. Ogółem w Unii Europejskiej siedmiu na dziesięciu Europejczyków popiera euro (70 proc., +3), co jest najwyższym poziomem w historii.

43 proc. Europejczyków jest zadowolonych z działań podjętych dotychczas przez rządy krajowe w celu walki z pandemią (-19 punktów procentowych od lata ubiegłego roku), natomiast 56 proc. jest niezadowolonych (+19).

Taki sam jest odsetek osób zadowolonych w przypadku działań podjętych przez UE (43 proc., -2), natomiast niezadowolonych jest 49 proc. (+5). 59 proc. ufa jednak, że UE będzie podejmować właściwe decyzje w reakcji na pandemię w przyszłości.

Ponad sześciu Europejczyków na dziesięciu (61 proc.) uważa, że gospodarka ich kraju odbuduje się po skutkach pandemii koronawirusa w 2023 r. lub później. Mniej niż jedna czwarta uważa, że odbudowa ta nastąpi w 2022 r. (23 proc.), a zaledwie 5 proc. jest zdania,

że będzie to miało miejsce już w 2021 r. Prawie jedna dziesiąta obawia się, że gospodarka ich kraju nigdy nie przezwycięży skutków pandemii (8 proc.).

Większość Europejczyków uważa, że unijny plan odbudowy o wartości 750 mld euro, NextGenerationEU, jest skutecznym instrumentem reagowania na gospodarcze skutki pandemii koronawirusa (55 proc.). Prawie cztery osoby na dziesięć uważają, że nie jest on skutecznym narzędziem (38 proc.).

Od lata 2020 r. osobiste doświadczenia Europejczyków związane ze środkami walki z pandemią, takimi jak izolacja, pogorszyły się: większość obywateli UE uważa w tej chwili, że trudno było poradzić sobie z tymi ograniczeniami (40 proc., +8 punktów procentowych od lata 2020 r.), natomiast mniej niż jedna trzecia respondentów twierdzi, że „było to łatwe” (29 proc., -9). Odsetek respondentów, którzy odpowiedzieli, że było „i łatwo, i trudno poradzić sobie ze środkami izolacji”, pozostał prawie bez zmian i wynosi 31 proc. (+1).

45 proc. Europejczyków odpowiedziało, że chciałoby się jak najszybciej zaszczepić lub było już zaszczepionych w momencie przeprowadzania wywiadów, a 20 proc. chciałoby to zrobić w 2021 r. 21 proc. wolałoby zaszczepić się później. Tylko 12 proc. respondentów podało, że nie chce się zaszczepić, a 2 proc. odpowiedziało „nie wiem”.

W 21 krajach większość respondentów potwierdziła, że chce się jak najszybciej zaszczepić lub została już zaszczepiona, a przodują w tym względzie Irlandia (74 proc.), Dania (73 proc.) i Szwecja (71 proc.). Z drugiej strony mniej niż jeden respondent na pięciu zamierza jak najszybciej zaszczepić się w Bułgarii (19 proc.) i na Cyprze (16 proc.).

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210423_Eurobarometr_94_pl.

2. Gotowość do działania

Według prognozy gospodarczej z wiosny 2021 r. gospodarka unijna urośnie w tym roku o 4,2 proc. i o 4,4 proc. w roku 2022. Wzrost w strefie euro wyniesie w tym roku 4,3 proc., a w przyszłym – 4,4 proc. Stanowi to znaczną poprawę perspektyw wzrostu w porównaniu z zimową prognozą gospodarczą, przedstawioną przez Komisję Europejską w lutym 2021 r. Stopy wzrostu w poszczególnych krajach Unii będą nadal zróżnicowane, ale do końca 2022 r. wskaźniki gospodarcze we wszystkich państwach członkowskich powinny powrócić do poziomów sprzed kryzysu.

Pandemia koronawirusa okazała się wstrząsem dla europejskiej gospodarki na niespotykaną dotąd skalę. W 2020 r. gospodarka UE skurczyła się o 6,1 proc., a gospodarka strefy euro – o 6,6 proc. Mimo że przedsiębiorstwa i konsumenci zasadniczo dostosowali się już do środków powstrzymujących rozprzestrzenianie się wirusa, to niektóre sektory nadal ponoszą straty, w szczególności turystyka i sektor usług dla osób fizycznych.

Ożywienie gospodarcze w Europie, które rozpoczęło się latem ubiegłego roku, zatrzymało się w czwartym kwartale 2020 r. i w pierwszym kwartale 2021 r. z powodu wprowadzenia nowych środków w zakresie zdrowia publicznego, mających ograniczyć wzrost

liczby przypadków COVID-19. Oczekuje się jednak, że ożywienie gospodarcze w UE i w strefie euro nabierze szybszego tempa wraz ze wzrostem liczby osób zaszczepionych i złagodzeniem ograniczeń. Odbicie to będzie napędzane spożyciem prywatnym, inwestycjami i rosnącym popytem na eksport z UE ze strony umacniającej się gospodarki światowej.

W 2022 r. inwestycje publiczne mierzone jako odsetek PKB mają osiągnąć najwyższy poziom od ponad dziesięciu lat. Motorem tego wzrostu będzie Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) – będący kluczowym elementem inicjatywy NextGenerationEU.

Po początkowych trudnościach spowodowanych pandemią powoli poprawiają się także warunki panujące na rynku pracy. Zatrudnienie wzrosło w drugiej połowie 2020 r., a stopy bezrobocia spadły po osiągnięciu szczytowego poziomu w większości państw członkowskich. Publiczne systemy wsparcia, m.in. te, które zasilila Unia za pośrednictwem SURE, zapobiegły dramatycznemu wzrostowi stóp bezrobocia. Potrzeba jednak czasu, aby sytuacja na rynku pracy całkowicie się unormowała – przedsiębiorstwa nadal mają margines pozwalający na wydłużenie czasu pracy obecnych pracowników, zanim konieczne będzie zatrudnienie nowych osób.

Przewiduje się, że stopa bezrobocia w UE wyniesie 7,6 proc. w 2021 r. i 7 proc. w 2022 r. W strefie euro natomiast wyniesie ona 8,4 proc. w 2021 r. i 7,8 proc. w 2022 r. Wskaźniki te są nadal wyższe niż przed kryzysem.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210512_eco_forecast_pl.

3. Cyfrowi przestępcy nie odpuszczają w czasie pandemii

Komisja Europejska przedstawiła nową strategię UE dotyczącą zwalczania przestępczości zorganizowanej. Główne założenia strategii to poprawa ścigania przestępstw i usprawnienie współpracy sądowej, likwidacja struktur przestępczości zorganizowanej i zajęcie się wysoce priorytetowymi rodzajami przestępczości, eliminacja zysków pochodzących z działalności przestępczej i zapewnienie nowoczesnej reakcji w obliczu rozwijających się technologii.

Zorganizowane grupy przestępcze nadal powstają i nieustannie ewoluują. Udowodniło to na przykład ich szybkie dostosowanie się do pandemii koronawirusa – wzrosła liczba podrabianych produktów medycznych, a działalność przestępcza w internecie nasiliła się. Zorganizowane grupy przestępcze działające w Europie są zaangażowane w różne rodzaje działalności przestępczej, z których najczęstsze to handel narkotykami, zorganizowana przestępczość przeciwko mieniu, oszustwa, przemyt migrantów oraz handel ludźmi. W 2019 r. dochody z działalności przestępczej na głównych rynkach przestępczych odpowiadały 1 proc. PKB Unii, czyli osiągnęły poziom 139 mld EUR.

W strategii przedstawiono narzędzia i środki, które umożliwić mają w ciągu najbliższych 5 lat zakłócenie modeli biznesowych i eliminację struktur organizacji przestępczych dopuszczających się przestępstw transgranicznych, zarówno w internecie, jak i poza nim.

Cele strategii są następujące:

- **Poprawa ścigania przestępstw i usprawnienie współpracy sądowej:** ze względu na fakt, że 65 proc. grup przestępczych działających na terenie UE tworzą osoby z różnych narodowości, skuteczna wymiana informacji między organami ścigania i organami sądowymi w całej UE ma kluczowe znaczenie dla skutecznego zwalczania przestępczości zorganizowanej.
- **Zwiększanie skuteczności prowadzonych postępowań w celu rozbijania struktur przestępczości zorganizowanej i koncentrowanie się na konkretnych wysoce priorytetowych rodzajach przestępczości:** należy zacieśnić współpracę na szczeblu UE w celu likwidacji struktur przestępczości zorganizowanej. Aby zapewnić skuteczne reagowanie na konkretne formy przestępczości, Komisja zaproponuje przegląd unijnych przepisów dotyczących karania przestępstw przeciwko środowisku i stworzy unijny zestaw narzędzi służących zwalczaniu podrabiania produktów, w szczególności produktów medycznych.
- **Zapewnienie, aby przestępstwa nie mogły się opłacać:** ponad 60 proc. sieci przestępczych działających w UE angażuje się w korupcję, a ponad 80 proc. wykorzystuje legalne przedsiębiorstwa jako przykrywkę dla swojej działalności, podczas gdy konfiskacie podlega jedynie 1 proc. mienia pochodzącego z działalności przestępczej. Uderzenie w finanse przestępców jest niezbędne, by odpowiednio wykrywać, karać i zniechęcać do popełniania przestępstw.
- **Ściganie przestępstw i sądownictwo na miarę ery cyfrowej:** przestępcy komunikują się i popełniają przestępstwa w internecie, pozostawiając tam cyfrowe ślady. Z uwagi na fakt, że 80 proc. przestępstw ma komponent cyfrowy, organy ścigania i sądownictwo potrzebują szybkiego dostępu do śladów i dowodów cyfrowych.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210414_cyber_crime_pl.

4. Inicjatywy od obywateli

Dwie kolejne inicjatywy obywatelskie zarejestrowała Komisja Europejska. „Zielone dachy” to wezwanie do ułatwień tworzenia zielonych ogrodów na dachach firm. Z kolei „Program wymiany urzędników służby cywilnej (CSEP)” proponuje uruchomienie wymian i szkoleń w innych krajach UE. Od 2012 r. KE zarejestrowała łącznie 78 europejskich inicjatyw obywatelskich, a 26 odrzuciła.

Organizatorzy inicjatywy „Program wymiany urzędników służby cywilnej (CSEP)” wzywają Komisję do uruchomienia programu wymiany i szkoleń dla urzędników służby cywilnej państw członkowskich Unii Europejskiej. Celem programu byłoby umożliwienie urzędnikom zdobywania doświadczenia zawodowego w podobnej służbie w innym państwie członkowskim przez okres od 2 do 12 miesięcy.

Organizatorzy inicjatywy „Zielone dachy” wzywają Komisję do ułatwienia tworzenia zielonych ogrodów na dachach firm. Takie zagospodarowanie niewykorzystanych dachów mogłoby przyczyniać się do ochrony środowiska i pomagałoby w walce z kryzysem ekologicznym.

Komisja uważa, że obie inicjatywy są prawnie dopuszczalne, ponieważ spełniają niezbędne warunki i w związku z tym zdecydowała się je zarejestrować. Na tym etapie Komisja nie analizowała jeszcze inicjatyw pod względem merytorycznym.

Po zarejestrowaniu europejskich inicjatyw obywatelskich organizatorzy mogą rozpocząć zbieranie podpisów poparcia. Jeżeli w ciągu roku inicjatywę poprze milion osób z co najmniej siedmiu państw członkowskich, Komisja będzie musiała zareagować. Komisja może podjąć decyzję o przyjęciu wniosku bądź o jego odrzuceniu; w obu wypadkach będzie zobowiązana przedstawić uzasadnienie.

Europejska inicjatywa obywatelska wprowadzona została w Traktacie z Lizbony jako narzędzie w rękach obywateli do kształtowania polityki. Oficjalnie zainicjowano ją w kwietniu 2012 r.

Formalna rejestracja inicjatywy otwiera procedurę, w ramach której milion obywateli z przynajmniej jednej czwartej państw członkowskich może zwrócić się do Komisji Europejskiej o przedłożenie wniosków ustawodawczych w dziedzinach, w których posiada ona uprawnienia.

Warunki dopuszczalności są następujące: 1) proponowane działanie nie wykracza w sposób oczywisty poza kompetencje Komisji w zakresie przedkładania wniosku dotyczącego aktu prawnego, 2) nie jest ono oczywistym nadużyciem, nie jest w sposób oczywisty niepoważne, dokuczliwe ani 3) sprzeczne z wartościami Unii.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210421_citizens_pl.

5. Pandemiczny hamulec bezpieczeństwa

Komisja Europejska proponuje, aby państwa członkowskie łagodziły obowiązujące obecnie ograniczenia dotyczące innych niż niezbędne podróży do UE, aby uwzględnić postępy w kampaniach szczepień i rozwój sytuacji epidemiologicznej na całym świecie.

Jednocześnie nieustannej czujności wymaga pojawienie się wariantów koronawirusa budzących obawy. W związku z tym dla zrównoważenia sytuacji Komisja proponuje nowy mechanizm – tzw. hamulec bezpieczeństwa – który byłby koordynowany na szczeblu UE i który ograniczałby ryzyko pojawienia się takich wariantów na terytorium UE. Pozwoli on państwu członkowskiemu na szybkie i tymczasowe ograniczanie do ścisłego minimum wszystkich podróży z krajów, w których występuje dany wariant, na czas niezbędny do wprowadzenia odpowiednich środków sanitarnych.

Komisja proponuje, aby państwa członkowskie zniosły ograniczenia dotyczące innych niż niezbędnych podróży odbywanych przez osoby zaszczepione, wjeżdżające na terytorium UE. Jest to odzwierciedleniem najnowszych opinii naukowych, z których wynika, że szczepienia w znacznym stopniu przyczyniają się do przerwania łańcucha zakażeń.

Państwa członkowskie powinny zezwolić na podróż do UE osobom, które otrzymały co najmniej 14 dni przed przybyciem ostatnią zalecaną dawkę szczepionki dopuszczonej do obrotu w UE. Państwa członkowskie mogą również rozszerzyć tę zasadę na osoby, które otrzymały szczepionkę, w odniesieniu do której WHO wydało nadzwyczajne pozwolenie na stosowanie. Ponadto jeżeli państwa członkowskie postanowią odstąpić od wymogu przedstawienia negatywnego testu PCR lub poddania się kwarantannie przez osoby zaszczepione na ich terytorium, powinny również odstąpić od takich wymogów w odniesieniu do osób podróżujących spoza UE, które zostały zaszczepione.

Sytuację ułatwi wprowadzenie zielonego zaświadczenia cyfrowego, zgodnie z przepisami zaproponowanymi przez Komisję 17 marca. W szczególności podróżni powinni móc udowodnić swój status szczepienia na jeden z dwóch sposobów: z pomocą zielonego zaświadczenia cyfrowego, wydawanego przez organy państw członkowskich lub innego zaświadczenia, uznawanego za równoważne na podstawie decyzji Komisji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony.

Do czasu wprowadzenia zielonych zaświadczeń cyfrowych państwa członkowskie powinny mieć możliwość uznawania zaświadczeń wystawianych przez państwa nienależące do UE na podstawie przepisów krajowych, z uwzględnieniem możliwości weryfikacji autentyczności, ważności i integralności zaświadczenia oraz tego, czy zawiera on wszystkie istotne dane.

Państwa członkowskie mogłyby rozważyć utworzenie portalu umożliwiającego podróżnym wnioskowanie o uznanie zaświadczenia o szczepieniu wydanego przez państwo nienależące do UE za wiarygodny dowód szczepienia lub o wydanie zielonego zaświadczenia cyfrowego.

Dzieci, które nie są objęte programem szczepień, powinny mieć możliwość podróżowania ze swoimi zaszczepionymi rodzicami, jeżeli mają negatywny wynik testu PCR na COVID-19 przeprowadzonego najwcześniej 72 godziny przed przyjazdem. W takich

przypadkach państwa członkowskie mogą wymagać przeprowadzenia dodatkowych testów po przybyciu.

W przypadku, gdy sytuacja epidemiologiczna w państwie trzecim szybko się pogorszy, a w szczególności w przypadku wykrycia wariantu budzącego obawy lub będącego przedmiotem zainteresowania, państwo członkowskie może w trybie pilnym zawiesić tymczasowo wszystkie przyjazdy obywateli państw trzecich mieszkających w takim państwie. Jedynym wyjątkiem są pracownicy służby zdrowia, pracownicy transportu, dyplomaci, pasażerowie tranzytowi, osoby podróżujące z niezbędnych przyczyn rodzinnych, marynarze i osoby wymagające ochrony międzynarodowej lub ochrony z innych przyczyn humanitarnych. Tacy podróżni powinni podlegać rygorystycznym zasadom dotyczącym poddawania się testom i odbywania kwarantanny, nawet jeśli zostali zaszczepieni.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210504_emergency_brake_pl.

6. Drogi w UE: mniej ofiar

Komisja Europejska opublikowała wstępne dane liczbowe dotyczące śmiertelnych ofiar wypadków drogowych w roku 2020. Szacuje się, że w wyniku wypadków na drogach zginęło w zeszłym roku 18 800 osób, co stanowi bezprecedensowy spadek o 17 proc. w stosunku do roku 2019. Oznacza to, że w 2020 r. o prawie 4 tys. mniej osób w porównaniu z 2019 r. straciło życie na drogach UE. Niższe natężenie ruchu związane z pandemią COVID-19 miało wyraźny, choć niemierzalny wpływ na liczbę śmiertelnych ofiar wypadków drogowych.

W poprzednim dziesięcioleciu, tj. w latach 2010–2020, liczba śmiertelnych ofiar wypadków drogowych zmniejszyła się o 36 proc. Nie udało się więc osiągnąć celu zakładającego ograniczenie tej liczby o 50 proc. w ciągu dekady. Jednakże w przeliczeniu na 1 milion mieszkańców wskaźnik ofiar śmiertelnych wynosi 42, a Europa pozostaje kontynentem mającym najbezpieczniejsze drogi na świecie. Dla porównania średnia światowa osiąga wartość powyżej 180.

Ze wstępnych danych wynika, że 18 państw członkowskich odnotowało w 2020 r. najniższą w historii liczbę śmiertelnych ofiar wypadków drogowych. W całej UE liczba ofiar śmiertelnych spadła średnio o 17 proc. w porównaniu z rokiem 2019, choć redukcja ta nie była bynajmniej jednakowa, a największa poprawa (o co najmniej 20 proc.) miała miejsce w Belgii, Bułgarii, Danii, Hiszpanii, we Francji, w Chorwacji, we Włoszech, na Węgrzech, na Malcie i w Słowenii. Pięć państw członkowskich (Estonia, Irlandia, Łotwa, Luksemburg i Finlandia) odnotowało natomiast wzrost liczby ofiar śmiertelnych, ale należy zauważyć, że w mniejszych krajach dane te podlegają corocznym wahaniom.

W dłuższym horyzoncie czasowym liczba ofiar śmiertelnych na europejskich drogach spadła w latach 2010–2020 o 36 proc., czyli poniżej celu UE wynoszącego 50 proc. Próg ten przekroczyła jedynie Grecja (54 proc.), a kolejne na liście są: Chorwacja (44 proc.), Hiszpania

(44 proc.), Portugalia (43 proc.), Włochy (42 proc.) i Słowenia (42 proc.). Łącznie dziewięć państw członkowskich odnotowało spadek wynoszący co najmniej 40 proc.

Chociaż bezprecedensowe wydarzenia roku 2020 doprowadziły do pewnych zmian w klasyfikacji państw według wskaźników ofiar śmiertelnych, to najbezpieczniejsze pozostają nadal drogi w Szwecji (18/mln), a najwyższy wskaźnik w 2020 r. odnotowano w Rumunii (85/mln). Średnia dla całej UE wyniosła 42/mln.

Niższe natężenie ruchu związane z pandemią COVID-19 miało wyraźny, choć niemierzalny wpływ na liczbę śmiertelnych ofiar wypadków drogowych. Na przykład wstępne dane w USA pokazują jednak, że liczba ofiar śmiertelnych wzrosła w 2020 r. pomimo mniejszego natężenia ruchu. Natomiast dane dotyczące niektórych państw UE wskazują na to, że w okresach obostrzeń następuje wzrost ryzykownych zachowań, polegających w szczególności na przekraczaniu dopuszczalnej prędkości.

Jazda na rowerze zyskała znacznie na popularności, a wiele miast na całym świecie przeznaczyło (tymczasowo) przestrzeń drogową na potrzeby pieszych i rowerzystów. Ten zachęcający trend może mieć znaczący pozytywny wpływ na jakość powietrza i zmianę klimatu, a jednocześnie stwarzać nowe wyzwania w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W całej UE około 70 proc. śmiertelnych ofiar wypadków drogowych na obszarach miejskich dotyczy niechronionych użytkowników dróg, w tym pieszych, rowerzystów i motocyklistów. Rozwiązanie problemu bezpieczeństwa ruchu drogowego w miastach jest zatem kluczowym obszarem zainteresowania, a Komisja dąży do tego, aby zapewnić uwzględnianie tej kwestii na wszystkich etapach planowania mobilności miejskiej. Bezpieczeństwo ruchu drogowego będzie ważnym elementem nowej inicjatywy na rzecz mobilności w miastach, która ma zostać przedstawiona przez Komisję jeszcze w tym roku. W 2019 r. dwie stolice europejskie, tj. Helsinki i Oslo, osiągnęły cel pośredni w postaci zerowej liczby śmiertelnych wypadków pieszych i rowerzystów, a kluczowe znaczenie dla poczynienia postępów miało ich zdaniem ograniczenie prędkości.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210420_safe_roads_pl.

7. Klimat łączy

Komisja Europejska z zadowoleniem przyjęła wstępne porozumienie współustawodawców w sprawie Europejskiego prawa o klimacie. Jako jeden z kluczowych elementów Europejskiego Zielonego Ładu, europejskie prawo o klimacie zawiera zobowiązanie UE do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz cel pośredni, jakim jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55 proc. do 2030 r. w porównaniu z poziomem emisji z 1990 r. Osiągnięcie porozumienia w sprawie Europejskiego prawa o klimacie jest ważnym krokiem dla Komisji Ursuli von der Leyen, jeśli chodzi o wywiązanie się z jednego ze zobowiązań zapowiedzianych w wytycznych politycznych przewodniczącej z lipca 2019 r.

Oprócz wyznaczenia celu osiągnięcia neutralności klimatycznej w 2050 roku porozumienie wzmacnia europejskie ramy działań na rzecz klimatu poprzez wprowadzenie następujących elementów:

- ambitnego celu klimatycznego na 2030 r. zakładającego ograniczenie emisji netto o co najmniej 55 proc. w porównaniu z poziomem emisji z 1990 r. oraz jasność co do wkładu pochodzącego z ograniczeń emisji oraz pochłaniania gazów cieplarnianych;
- uznania potrzeby poprawy unijnego pochłaniacza dwutlenku węgla w drodze ambitniejszej regulacji w zakresie LULUCF, w odniesieniu do której Komisja przedstawi wnioski w czerwcu 2021 r.;
- procesu wyznaczania celu klimatycznego na rok 2040 uwzględniającego orientacyjny budżet na lata 2030-2050 dotyczący gazów cieplarnianych, który zostanie opublikowany przez Komisję;
- zobowiązania zapewnienia ujemnego bilansu emisji po 2050 r.;
- ustanowienia Europejskiej Rady Naukowej w sprawie Zmiany Klimatu służącej niezależnym doradztwem naukowym;
- wzmocnionych przepisów dotyczących przystosowania się do zmiany klimatu;
- silnej spójności między politykami Unii a celem neutralności klimatycznej;
- zobowiązania do podjęcia rozmów z przedstawicielami różnych sektorów celem przygotowania sektorowych planów działania określających sposoby osiągnięcia neutralności klimatycznej w różnych obszarach gospodarki.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210421_climate_pl.

II. Z BIURA W BRUKSELI

1. Webinarium pt. „Wsparcie dla przedsiębiorców w formie instrumentów finansowych programów ramowych Unii Europejskiej”

29 kwietnia odbyło się webinarium pt. „Wsparcie dla przedsiębiorców w formie instrumentów finansowych programów ramowych Unii Europejskiej” zorganizowane przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Krajowy Punkt Kontaktowy ds. Instrumentów Finansowych Programów UE.

Instrumenty finansowe stanowią instrumenty zwrotne Unii Europejskiej, wspomagające sektor MŚP w dostępie do dofinansowania. Programy ramowe stanowią programy publiczne, zarządzane bezpośrednio przez Komisję Europejską we współpracy z unijnymi agencjami wykonawczymi. Instrumenty finansowe mogą przyczyniać się do ożywienia gospodarczego, stanowiąc odpowiedź m.in. na wciąż zaostarzające się ze strony instytucji finansowych wymagania stawiane przedsiębiorcom w zakresie zabezpieczeń kredytów, przy jednoczesnym spadku maksymalnych kwot dostępnych w ich ramach, wzrost marż kredytowych, malejące zapotrzebowanie na kredyty długoterminowe.

Wsparciem objęte są zarówno państwa członkowskie UE, jak i kraje stowarzyszone, a instrumenty wdraża się z pomocą Narodowych Pośredników Finansowych (np. banki, fundusze leasingowe, fundusze pożyczkowe, fundusze gwarancyjne, fundusze podwyższonego ryzyka). Polscy przedsiębiorcy prowadzący działalność międzynarodową w państwach unijnych lub stowarzyszonych mogą również starać się o dofinansowanie, dostępne wówczas z pomocą właściwych Narodowych Pośredników Finansowych, działających w krajach docelowych.

Sektor MŚP w Polsce może skorzystać z oferty instrumentów finansowych, opartych na zabezpieczeniu gwarancyjnym i poręczeniowym. Instrumenty z zabezpieczeniem unijnym dostępne dla przedsiębiorców to m.in. kredyty obrotowe, kredyty inwestycyjne na preferencyjnych warunkach, pożyczki, gwarancje, leasing, finansowanie dłużne pozabankowe, czy inwestycje kapitałowe.

Finansowanie działalności gospodarczej sektora przedsiębiorstw w różnych postaciach, dostępne za pośrednictwem Narodowych Pośredników Finansowych można uzyskać w ramach Programu Ramowego na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw *COSME*, Programu na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych *EaSI* dedykowanemu mikroprzedsiębiorcom oraz przedsiębiorstwom społecznym, Programu *Kreatywna Europa* dla przedsiębiorców z sektora kultury i sektora kreatywnego (gwarancje BGK regwarantowane z Programu *Kreatywna Europa*), Programu *Horyzont2020*.

Finansowanie bezpośrednie Europejskiego Banku Inwestycyjnego w ramach programów ramowych Unii Europejskiej obejmuje pożyczki na realizację projektów

inwestycyjnych oraz projektów związanych z działalnością badawczo-innowacyjną. W przypadku dużych projektów EBI współpracuje również z krajowymi bankami, co stwarza możliwość połączenia źródeł finansowania (bank macierzysty oraz EBI).

W Polsce oferta Europejskiego Banku Inwestycyjnego dostępna w postaci pożyczek na realizację projektów związanych z działalnością badawczo-innowacyjną obejmuje firmy z sektora MŚP oraz przedsiębiorstwa zatrudniające do 3 tysięcy pracowników. W przypadku projektów inwestycyjnych Europejski Bank Inwestycyjny udziela pożyczek na projekty, których minimalna wartość wynosi 25mln €. Zakres takich projektów musi być zgodny z celami strategicznymi Unii Europejskiej.

W przypadku wyżej wymienionych form dostępnego finansowania pomoc Europejskiego Banku Inwestycyjnego może wynieść maksymalnie do 50% wartości projektu. Oprócz finansowania dłużnego, dostępna jest również oferta dla przedsiębiorstw w formie finansowania kapitałowego (Venture Capital i Private Equity).

Finansowanie kapitałowe charakteryzuje się większą elastycznością i szybkością pozyskania finansowania, oferuje również tzw. mądry kapitał, stanowiący wkład nierzeczowy, nie generuje także obciążeń związanych z długiem. Dedykowane jest projektom biznesowym obciążonym wysokim ryzykiem, o dużym potencjale wzrostu. W przeciwieństwie do finansowania dłużnego, które pozwala zachować całość uprawnień korporacyjnych, pełną decyzyjność, stanowiąc jednocześnie tańszą formę finansowania, finansowanie kapitałowe obciążone jest koniecznością przekazania części uprawnień korporacyjnych, czy też ryzykiem konfliktu z inwestorami.

Pośrednicy kapitałowi pozyskali inwestycje z Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego w ramach programów ramowych UE z dwóch źródeł finansowania – instrumentu *InnovFin Equity* (Program *Horyzont2020*) oraz *Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych*, stanowiącego kluczowy element planu inwestycyjnego dla Europy.

Fundusze pośredniczące Venture Capital dokonują inwestycji na rzecz spółek znajdujących się na wczesnym etapie rozwoju, na rzecz podmiotów zajmujących się oprogramowaniem B2B, inwestują w podmioty oparte m.in. o model biznesowy *market place*, finansują start-upy dysponujące przełomowymi technologiami, czy firmy na wczesnym etapie rozwoju z unikalną własnością intelektualną.

W przypadku pośredników kapitałowych Private Equity inwestycje dokonywane są w podmioty o ugruntowanej pozycji rynkowej, generujące stabilne zyski, firmy wiodące w wybranych segmentach rynku, o sprawdzonych modelach biznesowych.

2. Webinarium pt. „Wykonanie Planów Strategicznych Wspólnej Polityki Rolnej: głos regionów i zainteresowanych stron”

10 maja 2021 r. odbyło się **webinarium pt. „Wykonanie Planów Strategicznych Wspólnej Polityki Rolnej: głos regionów i zainteresowanych stron”** zorganizowane przez Europejską Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (ENRD) w ścisłej współpracy z przedstawicielami Komisji Europejskiej.

Wydarzenie poświęcone zostało udziałom regionów oraz pozostałych zainteresowanych stron w przygotowaniach do przyszłych planów strategicznych Wspólnej Polityki Rolnej.

Obecnie trwające prace i toczące się rozmowy trójstronne zmierzają do zakończenia negocjacji nowej Wspólnej Polityki Rolnej, której ramy oparte będą na 9. szczególnie określonych celach społecznych, środowiskowych oraz gospodarczych, a także 1. celu przekrojowym *wiedza i innowacje*. Wszystkie państwa członkowskie zostały zobowiązane do przygotowania własnych planów strategicznych, które określą ukierunkowanie finansowania Wspólnej Polityki Rolnej na konkretne cele oraz sposób, w jaki plany przyczynią się do realizacji celów Unii Europejskiej.

Nowa unijna polityka rolna ma zredukować szkodliwe oddziaływanie rolnictwa na środowisko naturalne oraz bioróżnorodność, zapewniając jednocześnie wystarczającą ilość przystępnej cenowo żywności oraz jej bezpieczeństwo w kontekście nasilających się zmian klimatycznych. Kryzys klimatyczny, kryzys bioróżnorodności, luka cyfrowa oraz technologiczna, systematycznie wyludniające się obszary wiejskie stanowią obecnie największe zagrożenie dla utrzymania i rozwoju europejskich gospodarstw rolnych.

Przyszła Wspólna Polityka Rolna ma odchodzić od modelu finansowania, w którym 80% wsparcia dochodu trafia do zaledwie 10% beneficjentów, bardzo często właścicieli ziemskich oraz dużych przedsiębiorstw zarządzających rozległymi gruntami, z pominięciem samych rolników. System powinien działać na rzecz zwiększania dochodów rolników, a pomagać w osiągnięciu tego celu mają między innymi ekoprogramy, nagradzające działania zorientowane na ekologiczne rolnictwo (planowana wysokość środków na ten cel ma wynosić ok 40mld €).

Skuteczne wdrażanie nowej Wspólnej Polityki Rolnej będzie zależało w dużym stopniu od udziału w tym procesie samych regionów oraz zainteresowanych stron. Państwa członkowskie powinny aktywnie angażować swoje regiony w przygotowywanie planów strategicznych, ich wdrażanie, a następnie proces monitorowania zmian. Istotnym będzie zachowanie spójności strategii krajowej, przy jednoczesnym uwzględnieniu elementów o znaczeniu regionalnym. Rola interesariuszy w tym procesie będzie szczególnie ważna w kontekście zakładanych przez Komisję Europejską celów oraz w kontekście nowych instrumentów, takich jak wspomniane ekoprogramy. Plany strategiczne, w tym wskaźniki rezultatu i cele, będą ustanawiane dla terytorium całego kraju, z możliwością regionalnego zróżnicowania. Uznając fachową wiedzę oraz specjalistyczne, właściwe każdemu regionowi doświadczenie w dziedzinie rolnictwa, Komisja Europejska stwarza władzom regionalnym możliwość udziału w zaprojektowaniu oraz wdrożeniu elementu planów strategicznych WPR.

Spójność powinna zostać zapewniona na szczeblu krajowym. Reforma unijnej polityki rolnej ma zachować jej wspólny dla wszystkich krajów UE wymiar, a jednocześnie zapewnić większą elastyczność wraz z możliwością uwzględnienia specyfiki każdego z państw i jego regionów przy opracowaniu planów strategicznych. Poza 9. szczegółowymi oraz 1. przekrojowym celem, wspólny charakter WPR jest gwarantowany m.in. przez zestaw uniwersalnych definicji, zestaw rodzajów interwencji, wskaźników, czy też poprzez elementy wyodrębnienia budżetu.

Nowa Wspólna Polityka Rolna musi gwarantować spójność pomiędzy 27 strategicznymi planami państw członkowskich. W zaleceniach Komisji Europejskiej opublikowanych dla każdego z krajów UE w grudniu 2020 roku przeanalizowano cele szczegółowe WPR oraz wskazano aspekty, w tym także regionalne, na które władze krajowe powinny zwrócić szczególną uwagę. Wydane rekomendacje posłużą za punkty odniesienia dla oceny planów strategicznych Wspólnej Polityki Rolnej.

Przyszłe plany strategiczne WPR będą miały kluczowe znaczenie dla promowania i wdrażania zrównoważonych praktyk w gospodarstwach rolnych. Będą określać interwencje zaprojektowane specjalnie na potrzeby krajowego rolnictwa, w oparciu o lokalne normy i potrzeby. Interwencje mają przede wszystkim wspierać rolników we wdrażaniu zrównoważonych praktyk, dostosowanych do zmieniającego się klimatu, potrzeb środowiska, zapobiegania dalszej utracie różnorodności biologicznej, a także ochrony roślin i poprawy dobrostanu zwierząt.

Komisja Europejska będzie podejmować działania na rzecz odejścia od systemu, w którym funkcjonują różne instrumenty wdrażania dla I Filaru oraz II Filaru WPR.

Plany strategiczne WPR muszą uwzględniać cele i zadania określone w Europejskim Zielonym Ładzie, strategii „Od pola do stołu” oraz strategii na rzecz bioróżnorodności. Państwa członkowskie dokonają oceny sytuacji oraz określą działania oparte na wspólnym zestawie wskaźników i celów pośrednich. Każdy cel powinien mieć określoną przez państwo członkowskie strategię interwencji, a także wskazywać środki i inne zasoby, które zostaną na jego realizację przeznaczone. Państwa członkowskie w planach strategicznych mogą uwzględniać wkład innych zasobów, poza środkami oferowanymi w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, takie jak środki krajowe, czy synergie i komplementarność z innymi politykami oraz funduszami. W nowej perspektywie finansowej WPR miałyby być wdrażane w oparciu o ocenę osiągniętych efektów oraz realizowanych celów, nie zaś o zasadę zgodności realizowanych działań z ustalonymi na poziomie przepisów unijnych szczegółowymi wymaganiami.

Obecnie Komisja Europejska wskazuje, że formalne przedłożenie planów strategicznych WPR przez państwa członkowskie powinno nastąpić do 31 grudnia 2021 roku. Plany strategiczne poddane zostaną ocenie Komisji Europejskiej, a następnie zatwierdzeniu w drodze aktu wykonawczego. Podsumowania 27-krajowych planów strategicznych podlegać będą publikacji.

Komisja Europejska proponuje powołanie Komitetu Monitorującego na potrzeby konsultacji projektu planu przed jego przedłożeniem do zatwierdzenia. Proponuje się również ustanowienie komitetów monitorujących w regionach, które zapewnią zaangażowanie właściwych interesariuszy i władz publicznych w proces wdrażania, a jednocześnie odegrają

kluczową rolę w połączeniu działań na rzecz rozwoju rolnictwa z dyskusją polityczną na europejskim szczeblu.

Obecnie wskazuje się, że rok 2022 poświęcony będzie ocenie planów i współpracy z państwami członkowskimi w tym zakresie, a wdrażanie nowej Wspólnej Polityki Rolnej rozpocznie się od 1 stycznia 2023 roku.

3. Webinarium dotyczące postępu prac nad Programem Horyzont Europa

12 maja odbyło się **webinarium** organizowane przez Biuro Business & Science Poland dla Przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli, **dotyczące postępu prac nad Programem Horyzont Europa**.

Nowy unijny program badań i innowacji na lata 2021-2027 został przyjęty przez Parlament Europejski 27.04.2021 roku.

Misje:

Prace nad programem prac misji dobiegają końca z zastrzeżeniem, że jego aktualizacja zostanie przeprowadzona jesienią tego roku (zawiera obecnie działania przygotowawcze, analizujące, działania koordynujące i wspierające, nie zawarto w nim projektów badawczych). Komisja Europejska prowadzi obecnie prace nad planami wdrożenia misji, które będą podlegały dalszej akceptacji ze względu na charakter misji wykraczający poza same badania i innowacje.

Obecnie nie ma również informacji, czy wszystkie misje zostaną uruchomione jednocześnie.

Wprowadzone zostały zmiany do programu prac misji, jego tekst wyjaśnia między innymi zakres i cele działania horyzontalnego, ukierunkowanego na rozwój sieci koordynującej komplementarne działania wspierające misje w państwach członkowskich oraz państwach stowarzyszonych, zadania nowych członków rad misji, obliczenia budżetowe dla każdej części programu prac, a także daty otwarcia kilku zaproszeń dla odzwierciedlenia spodziewanej daty przyjęcia całego programu prac.

Warsztat dotyczący wdrażania misji na poziomie krajowym:

Pod koniec kwietnia 2021 roku Komisja Europejska zorganizowała warsztat dotyczący wdrażania misji na poziomie krajowym, dedykowany państwom członkowskim oraz instytucjom odpowiedzialnym za politykę oraz programy w zbliżonych obszarach, a także możliwe skoordynowanie możliwości sfinansowania misji z innych źródeł niż sam Program Horyzont Europa. Warsztat koncentrował się między innymi na potrzebach zróżnicowania oraz specyfiki krajowej i regionalnej, podejściu do misji oraz określeniu roli misji w dostarczaniu rozwiązań na szczeblach UE, krajowym i regionalnym.

Komisja Europejska planuje również organizację warsztatu dedykowanego regionom, jego data nie jest obecnie znana.

Partnerstwa Europejskie:

Europejskie Partnerstwa Współprogramowane

Komisja Europejska prowadzi prace nad przygotowaniem Protokołów Ustaleń dla Europejskich Partnerstw Współprogramowanych. Oficjalne podpisanie jedenastu Protokołów dla Partnerstw, które zostaną uruchomione najszybciej planowane jest podczas tegorocznej

edycji Europejskich Dni Badań i Innowacji (23-24.06.2021). Protokoły Ustaleń mają określać cele Partnerstwa, otwartość, wkład i działania partnerów, sposób zarządzania, rozpowszechniania i komunikacji, monitorowania oraz sprawozdawczości.

Komisja Europejska w przypadku niektórych Partnerstw Współprogramowanych zaproponowała obniżenie poziomu dofinansowania dla podmiotów z sektora MŚP, z poziomu 70% do 60% w przypadku *Innovation Action*. W związku z propozycją Komisja Europejska planuje również monitorowanie skutków zmian pod kątem ich wpływu na liczbę składanych przez MŚP wniosków. Pierwsza, wstępna ocena nastąpi jesienią 2021 roku (do 20 października zamkniętych zostanie 13 naborów wniosków). Ocena końcowa planowana jest na koniec 2022 roku z uwagą, że cztery nabory wniosków w ramach pilotażu mają datę końcową w styczniu 2023 roku.

Europejskie Partnerstwa Współfinansowane

Uruchomienie Partnerstw Współfinansowanych wymaga otwarcia konkursów w Programie Horyzont Europa, które będą przewidywać finansowanie dla tego rodzaju Partnerstw. Konsorcja partnerów będą zobowiązane złożyć do Komisji Europejskiej wnioski o współfinansowanie Partnerstwa, który przejdzie następnie procedurę oceny.

Obecnie w większości przypadków nie zaplanowano jeszcze udziału krajów trzecich i stowarzyszonych, a w niektórych także udziału regionów (formalne procedury stowarzyszenia mogą się dopiero rozpocząć).

Wdrażanie Partnerstw Współfinansowanych w koniecznych i uzasadnionych przypadkach mogłoby się odbywać na podstawie co najmniej dwóch umów zawartych z Komisją Europejską, co pozwoliłoby dostosować pomiędzy nimi finansowy wkład Unii Europejskiej. Pełna kwota miałaby zostać wskazana w programie prac na lata 2021-2022.

Wykluczenie Wielkiej Brytanii, Szwajcarii oraz Izraela:

Wykluczenie miałyby dotyczyć udziału Wielkiej Brytanii, Szwajcarii oraz Izraela w niektórych konkursach przewidzianych w Kłastrze 4. Propozycję Komisja Europejska uzasadnia ochroną interesów Unii Europejskiej oraz ochroną autonomii strategicznej, sprzeciwia się jej jednak część państw członkowskich.

4. Webinarium dla LGD

22 kwietnia z inicjatywy Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego odbyło się **webinarium dla LGD** z Warmii i Mazur „**O Wspólnej Polityce Rolnej po 2021 r.**” W konferencji uczestniczyli przedstawiciele Lokalnych Grup Działania i Lokalnych Grup Rybackich z Warmii i Mazur. Samorząd Województwa reprezentowała Sylwia Jaskulska, Członek Zarządu Województwa, natomiast Biuro Regionalne w Brukseli – Małgorzata Wasilenko. Podczas webinarium zaprezentowano aktualny stan wiedzy w zakresie roli Lidera i Lokalnych Grup Działania we Wspólnej Polityce Rolnej 2021-2027 od strony Instytucji Europejskich.

Paweł Szabelak (I sekretarz Wydziału Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE) omówił zmiany we Wspólnej Polityce Rolnej po 2021 roku, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwój obszarów wiejskich – aktualny stan negocjacji Parlamentu Europejskiego. Uczestnicy zapoznali się z podziałem zadań i zakresem możliwego wsparcia inicjatywy Leader z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w kontekście Europejskiego Zielonego Ładu i jego polityki dotyczącej zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w UE w przyszłej perspektywie finansowej 2021-2027.

Z kolei Iwona Lisztwan (reprezentująca Komisję Europejską, Dyрекcję Generalną ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich) omówiła rolę Lokalnych Grup Działania w realizacji podejścia Leader po 2021 roku z perspektywy UE. Wielokrotnie zwracała uwagę na wartość dodaną wynikającą z funkcjonowania Lokalnych Grup Działania. Wskazała kluczowe punkty w procesie przygotowania do wdrażania planów strategicznych po 2021 roku.

W ramach tzw. „głosu z regionu” swoje wystąpienie miał Tomasz Piłat (prezes Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Południowa Warmia”), który reprezentował przedstawicieli LGD/LGR z województwa warmińsko-mazurskiego. Na wyraźną prośbę prelegentów z Brukseli, przedstawił stanowisko LGD/LGR z naszego regionu w zakresie kluczowych cech podejścia Leader i ich realizacji w praktyce. Zaprezentował sukcesy i problemy we wdrażaniu Lidera w obecnej perspektywie finansowej. Przedstawił także postępy oraz bariery we wdrażaniu strategii wielofunduszowych (instrument RLKS) w perspektywie finansowej 2021-2027.

5. Webinarium w sprawie Gospodarki Obiegu Zamkniętego

Odpowiadając na zapotrzebowanie członków Grupy Roboczej ds. RPO WiM 2021-2027 w dniu 23 kwietnia, z inicjatywy Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, odbyło się **webinarium w sprawie Gospodarki Obiegu Zamkniętego**.

Prelegentem była Pani Małgorzata Gołębowska – przedstawicielka Komisji Europejskiej, która przedstawiła uczestnikom założenia inicjatywy, co znacząco poprawiło zrozumienie tematu oraz ułatwi procedowanie w pracach grupy.

WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

1. Kawa z ekspertem

30 kwietnia 2021 r. z inicjatywy Przedstawicielstwa Województwa Podkarpackiego w Brukseli odbyło się spotkanie z cyklu „Kawa z ekspertem” pt. „Przyszłość regionalnych portów lotniczych. Możliwości i kierunki rozwoju w dobie pandemii COVID-19” poświęcone przyszłości regionalnych portów lotniczych. W roli ekspertów wystąpili Dominik Piotrowski z Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Transportu, Władysław Ortyl, Marszałek Województwa Podkarpackiego jako sprawozdawca ostatniej opinii w Komitecie Regionów pt. „Przyszłość regionalnych portów lotniczych – wyzwania i możliwości” oraz Gustaw Marek Brzezina, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Gościnnie wypowiedział się też Mirosław Dybowski z Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej.

Oprócz omówienia najważniejszych funkcji lotnisk regionalnych, ich specyfiki, roli tanich linii lotniczych w rozwoju regionalnych portów, eksperci poruszyli również temat **Strategii na Rzecz Zrównoważonej i Inteligentnej Mobilności**. Dokument strategii jest częścią założeń Zielonego Ładu, który kładzie nacisk na redukcję emisji gazów cieplarnianych pochodzących z transportu. W rozwoju portów lotniczych nieodłącznym elementem jest zrównoważony rozwój czyli: multimodalność transportowa, obniżenie wspomnianej emisyjności infrastruktury opartej na ekonomii o obiegu zamkniętym, dostęp do Zielonych Paliw (SAF, elektryfikacja, wodór) czy dekarbonizacja operacji lotniskowych. Kolejnym ważnym punktem spotkania dotyczyło odporności portów na przyszłe kryzysy oraz skupieniu się na dywersyfikacji siatki połączeń, multimodalności oraz na dodatkowych usługach jak konferencje, CARGO, biura, sklepy, etc.

Spotkanie zgromadziło widownię liczącą ponad pięćdziesiąt osób, wśród której znaleźli się dyrektorzy portów lotniczych z Rzeszowa, Lublina, Łodzi oraz Olsztyna.

III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

1. Youth4Regions 2021

Opowiedz o tym, jak fundusze europejskie zmieniły Twoje otoczenie i wygraj szkolenie dziennikarskie w Brukseli.

Autorzy najlepszych zgłoszeń wybranych przez jury pojadą do Brukseli i wezmą udział w Europejskim Tygodniu Regionów i Miast (10-15 października 2021 r.). Organizatorzy przygotowali dla nich również szkolenia z zakresu dziennikarstwa, komunikacji i polityki spójności. Wszystkie koszty (zakwaterowanie, transport, wyżywienie) pokrywa organizator konkursu.

Program Youth4Regions skierowany jest do studentów dziennikarstwa i dziennikarzy w wieku 18-30 lat.

Aby wziąć udział w rekrutacji, należy przygotować krótki artykuł (2500-6250 słów) lub materiał wideo (2-3 minuty) poświęcony projektom współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) lub Funduszu Spójności.

Więcej na: <https://www.eurodesk.pl/wez-udzial/youth4regions-2021>

2. Wolontariat dla kreatywnych w Szwajcarii

Od sierpnia możesz stać się częścią niezwykłego miejsca. To szwajcarskie muzeum uwielbia eksperymenty!

Sensorium to interaktywne muzeum, poświęcone pięciu zmysłom, które znajduje się w niemieckojęzycznej części Szwajcarii (Emmental). Do zadań wolontariusza/ki będzie należało m.in.:

- pomoc odwiedzającym muzeum,
- oprowadzanie po wystawach,
- współpraca przy tworzeniu nowych wystaw.

W programie mogą wziąć udział osoby w wieku 18-30 lat, które dobrze znają niemiecki.

Organizatorzy pokrywają koszty podróży, wyżywienia, zakwaterowania i oferują drobne kieszonkowe (250 franków na miesiąc).

Więcej informacji na: <https://www.eurodesk.pl/wez-udzial/wolontariat-dla-kreatywnych-w-szwajcarii>.

3. People & Planet, czyli 6 miesięcy w Portugalii

Prowadź warsztaty dla lokalnych mieszkańców, sadź drzewa, wspieraj starszych. To wszystko podczas wolontariatu w Santa Maria da Feira!

Wolontariusz/ka stanie się częścią organizacji Rosto Solidario. Półroczny projekt skupia się przede wszystkim na zrównoważonym rozwoju, ekologii i rozwoju międzykulturowym.

W projektach EKS mogą wziąć udział osoby w wieku 18-30 lat. Wyślij swoje zgłoszenie (wraz z CV i listem motywacyjnym) poprzez portal EKS lub bezpośrednio na adres organizatorów: sve@rostosolidario.pt.

Organizatorzy pokrywają koszty podróży, wyżywienia, zakwaterowania i oferują drobne kieszonkowe.

Więcej na: <https://www.eurodesk.pl/wez-udzial/people-and-planet-czyli-6-miesiecy-w-portugalii>

4. EDUinspirator 2021

Wiesz, jak zachęcić innych do działania? Niech świat o Tobie usłyszy! Od tego roku konkurs EDUinspirator ma nowe kategorie, przeznaczone dla młodych ludzi.

EDUinspiratorem może zatem zostać osoba, która dzięki projektowi rozpoczęła swoją przygodę z działalnością edukacyjną, rozwinęła się oraz pozytywnie wpłynęła na środowisko lokalne. Hasłem tegorocznej edycji konkursu jest „Twój sukces inspiracją dla innych!”.

W konkursie głównym, o tytuł EDUinspiratora, można startować w 5 kategoriach:

- Edukacja szkolna,
- Szkolnictwo wyższe,
- Edukacja zawodowa,
- Edukacja dorosłych,
- Edukacja pozaformalna młodzieży.

Od 2021 o tytuł Młodego EDUinspiratora po raz pierwszy powalczą młodzi ludzie. Zgłoszenia można nadsyłać w 3 kategoriach:

- Uczeń,
- Wolontariusz,
- Student.

Żeby wziąć udział w konkursie, należy wypełnić formularz zgłoszeniowy i zaprezentować organizatorom swoją działalność. Uczestnicy samodzielnie wybierają kategorię, w której startują, dobierając ją do charakteru swojej działalności.

W konkursie może wziąć udział każdy, kto był uczestnikiem w projektach realizowanych w ramach programów zarządzanych przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji w latach 2007-2021.

Zwycięzcy konkursu otrzymają wartościowe nagrody rzeczowe.

Więcej na: <https://www.eurodesk.pl/konkursy/eduinspirator-2021>.

5. Selfie+ 2021

Ruszył konkurs fotograficzny dla beneficjentów FRSE! To świetna okazja, żeby zaprezentować efekty swojej pracy. Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody!

Konkurs Selfie+ jest okazją dla beneficjentów programów realizowanych przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji do podzielenia się efektami ich pracy poprzez dodanie zdjęć oraz opisów podjętych działań.

Materiały publikowane na platformie muszą spełnić odpowiednie wymagania techniczne. Zdjęcia należy publikować w formacie JPG, a ich wielkość nie powinna przekraczać 1 MB. Do zdjęcia należy dołączyć krótki opis – od 500 do 1000 znaków.

W konkursie mogą wziąć udział zdjęcia z projektów realizowanych od początku funkcjonowania Programu Erasmus+, PO WER oraz Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży i Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży. Zdjęcia mogą zgłaszać realizatorzy projektów, których działania zakończyły się lub trwają nadal.

Zwycięzcy otrzymają aparaty cyfrowe oraz kamery GoPro.

Więcej na: <https://www.eurodesk.pl/konkursy/selfie-2021>.

6. Międzynarodowa Nagroda MANGA

Interesujesz się sztuką i kulturą Japonii? W konkursie Ministerstwa Spraw Zagranicznych Japonii możesz wygrać podróż do kraju Kwitnącej Wiśni!

Manga zgłaszana do konkursu musi mieć co najmniej **16 stron**. Zgłaszane mogą być zarówno pozycje już wydane, jak i te, które jeszcze nie ukazały się drukiem, z wyjątkiem prac nagrodzonych w poprzednich edycjach konkursu. Zgłaszane prace muszą pochodzić z ostatnich trzech lat (2018-2021).

W konkursie może wziąć udział każdy, kto nie jest obywatelem Japonii, bez ograniczeń wiekowych.

Zwycięzca konkursu otrzyma Złotą Nagrodę. Zostaną także przyznane trzy Srebrne Nagrody oraz jedenaście Brązowych Nagród. Zdobywcy Złotych i Srebrnych Nagród zostaną zaproszeni do Japonii na okres ok. 10 dni z okazji ceremonii wręczenia nagród.

Więcej na: <https://www.eurodesk.pl/konkursy/miedzynarodowa-nagroda-manga>.

7. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń

Termin składania wniosków 1-06-2021

Równać szanse – Małe Granty

Dofinansowanie projektów adresowanych do uczniów z terenów wiejskich i miejscowości do 20 tys. mieszkańców na działania służące rozwojowi umiejętności społecznych młodych ludzi.

Fundator: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/polsko-amerykanska-fundacja-wolnosci>

Fundusz im. Iwony Winiarskiej-Feleszko

Stypendia dla przyszłych studentów I roku studiów humanistycznych z uboższych środowisk i mniejszych miejscowości.

Fundator: Fundacja im. Stefana Batorego

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/fundacja-im-stefana-batorego>

Fundusz „Rozwiń Skrzydła” im. Janiny i Jana Putka

Stypendia rekrutacyjne oraz na I rok studiów dla młodych ludzi z niezamożnych rodzin.

Fundator: Fundacja im. Stefana Batorego

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/fundacja-im-stefana-batorego>

Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki – Strategiczne Granty

Celem programu jest wspieranie długoterminowych projektów instytucji ze wszystkich czterech krajów Grupy Wyszehradzkiej.

Fundator: Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/miedzynarodowy-fundusz-wyszehradzki>

Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki – Granty Wyszehradzkie

Program wspiera finansowo współpracę kulturalną, wymiany naukowe i badania, edukację, wymiany młodzieżowe i współpracę transgraniczną.

Fundator: Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki

<https://www.eurodesk.pl/granty/miedzynarodowy-fundusz-wyszehradzki-granty-wyszehradzkie>

Termin składania wniosków 9-06-2021

Młodzi niepełnosprawni – sprawni z Fundacją PZU

„Młodzi niepełnosprawni – sprawni z Fundacją PZU” to konkurs dotacyjny przeznaczony dla organizacji pozarządowych, które zrealizują działania na rzecz niepełnosprawnych w miejscowościach nie przekraczających 30 tys. mieszkańców.

Fundacja: Fundacja PZU

<https://www.eurodesk.pl/granty/mlodzi-niepelnosprawni-sprawni-z-fundacja-pzu>

Termin składania wniosków 10-06-2021

Erasmus+ Karta Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego

Dokument uprawniający szkoły wyższe do udziału w programie Erasmus+, nadawany przez Komisję Europejską.

Fundator: Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA)

<https://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-karta-erasmusa-dla-szkolnictwa-wyzszego>

Termin składania wniosków 13-06-2021

Sportowy fundusz stypendialny „Skok w marzenia”

Trwa nabór do V edycji Funduszu stypendialnego dla najzdolniejszych młodych sportowców w wieku 16-25 lat.

Fundator: Fundacja Moniki Pyrek

<https://www.eurodesk.pl/granty/sportowy-fundusz-stypendialny-skok-w-marzenia>

Departament Współpracy Międzynarodowej

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e- mail: dwm@warmia.mazury.pl

tel.: 89 52 19 820

Twitter: <https://twitter.com/dwmwarmia>

